

עקרונות הדישון בתפוחי עץ

עיקר גידול תפוחי העץ בארץ הוא בהרי הגליל ובצפון רמת הגולן עקב הצורך בשעות קור רבות יחסית להתעוררות טובה של הפקעים.

הפרי גדל על דורבנות- ענפים קצרים ועבים, כאשר ההתמיינות לפקעים נעשית כבר בחודשי הקיץ בחודשים יוני, יולי.

עץ התפוח קולט את חומרי ההזנה בצורה המיטבית מהקרקע ברמת חומציות (pH) 6, אך רוב הקרקעות בארץ הן ברמת חומציות מעל 7. לכן יש קושי בקליטה של חומרי הזנה, בייחוד של מיקרו אלמנטים – ברזל ואבץ. ריסוס עלוותי של מיקרו אלמנטים, בייחוד אבץ עלול לגרום לחספוס על הפרי, או צריבות. לכן רצוי לדשן קרקעית בשילוב עם הדשן המורכב.

דישון חנקני על בסיס אוריאה או אמון יוריד את רמת החומציות באזור בית השורשים.

תוסף הדשן החנקני **בלו** משמר את החנקן בצורת האמון וגם מייעל את הדישון החנקני מאחר והוא מפחית את שטיפת החנקות.

לכן מומלץ לדשן בדשני ניר בלו או טוב בלו בשילוב פרוגת ואבץ גת.

מחסור בסידן גורם לתופעת "גומה מרה" – שקע בפרי בצד הפיטם. לעיתים התופעה בפרי שעל העץ ולעיתים באחסון.

נהוג לרסס סידן, למרות רמות גבוהות של סידן במים ובקרקע זאת משום שתנועת הסידן בעץ היא איטית מאוד. היחס בין חנקן לסידן בפרי אף הוא משפיע על היווצרות הגומה לכן נהוג לדשן באביב חנקן ואת האשלגן מדשנים בקיץ.

חנקן- יסוד חיוני לגידול, משפיע על הצימוח ועל תהליכים רבים בצמח, אולם עודפי חנקן יכולים להשפיע על שבירת הצבע בפרי, ועל איכות הפרי באחסון. לכן **הזנת החנקן צריכה להיות במידה. בין חמישה לחמש עשרה ק"ג לדונם לעונה**, תלוי בזן, בכמויות הפרי, בקרקע ועוד. רוב צריכת החנקן באביב היא ממאגרי החנקן בשורשים ובגזע שנקלטו בסתיו, ולכן **דישון חנקן סתווי הוא הנכון והיעיל ביותר.**

זרחן- נצרך בכמויות קטנות, וברוב המקרים אין צורך בדישון זרחני.

אשלגן- משפיע על בריאות העץ, על התהליכים שבו ועל איכות הפירות. נצרך בכמויות יחסית גדולות. **בין עשרה לעשרים וחמש ק"ג תחמוצת אשלגן לדונם.**

לצורך החלטה כמה ומה לדשן רצוי לעשות בדיקות עלים פעם בשנה.

את התוצאות בודקים מול ערכי האופטימום הנמצאים בחוברת בדיקות העלים שהוציא משרד החקלאות.

רצוי לעשות מדי כמה שנים בדיקות קרקע לאבחן מצב חומרי ההזנה בקרקע, הצטברות המלחה, ערכי גיר ועוד.

יולי 2023

עקרונות הדישון בתפוחי עץ

דוגמאות למחסורים:

דוגמא למחסור חנקן בעצי תפוח

דוגמא למחסור זרחן בעצי תפוח

דוגמא למחסור ברזל בעצי תפוח

דוגמא לתוכנית דישון:

אביב- ניר בלו 21% עם 5% פרוגת ו 2% אבץ גת.

קיץ- אשלגן כלורי 15-0-0 עם 2% אבץ גת.

סתיו- טוב בלו 10-0-5 עם 5% פרוגת ו 2% אבץ גת.

הנחיות הדישון הן בגדר המלצה בלבד.
בכל שאלה ניתן לפנות לצוות האגרונומים של חברת דשן גת
מיכל כנות, אגרונומית
054-4361156
michal@deshengat.co.il

מקורות

גידול התפוח, אברי צור, 2000

